

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. Nr. 186.

53de Møde.

Lørdagen den 13de April.

(Fortf.)

Udsig: Det var for mig, og uden Tvivl for flere her i Salen, en temmelig ny Tanke, som her er bleven udtalt, første Gang af den høitærede Rigsdagsmand for Sorø Amts første District (Spandet), naar han meente, at en Presselov aldeles kunde undværes, idet han nemlig ikke blot antog, at man med Hensyn til Straffene for de Forbrydelser, der begaaes ved Hjælp af Pressen, kunde nøies med den Lovgivning, man iverigt har, men tillige meente, at man ogsaa kunde undvære samtlige de formelle Bestemmelser angaaende Pressen, der udgjøre det første Affnit af nærværende Lovudkast. Det er allerede af tvende foregaaende Talere tilstrækkeligt belyst, hvilke lidet heldige Følger det vilde have, om man med Hensyn til Straffen for Pressesforsælsler vilde blive staaende ved den Lovgivning, der var gjældende, inden Forordningen af 1799 udkom. Det, som jeg vilde yttre, var derimod et Par Ord med Hensyn til den Indflydelse, som det vilde have, om alle de formelle Bestemmelser, som indeholdes deels i vor tidligere Presselovgivning og deels i nærværende Lovudkast bortfaldt og Domstolene altsaa ved Bedømmelsen af de derhen hørende Tilfælde bleve henvisse til en Anvendelse af Lovgivningens almindelige Grundsatninger. Jeg troer nemlig, at det let vil vise sig, at det er meget tvivlsomt, om dette vilde være i Pressens Interesse, og at det tværtimod er høist sandsynligt, at det netop vilde være til Pressens Skade. Naar der nemlig, efterat nu alle disse formelle Bestemmelser vare affastede, udkom et Skrift, der for Exempel indeholdt nærgaaende Beskyldninger mod en privat Mand, og som var udkommen uden Angivelse af Forfatteren og uden Angivelse af Trykstedet, hvem vilde

da i saa Fald den private Fornærmede have at holde sig til? Jeg maa, efter noie Overveelse af dette Spørgsmaal, bekjende det som min Anskuelse, at man efter almindelige Grundsatninger ikke vilde kunne nægte den privat Fornærmede en Ret til at holde sig til den, som har udbredt Skriftet, enten ved Forhandling eller paa anden Maade; jeg seer ikke, hvorledes man efter almindelige Grundsatninger skulde kunne fritage denne Udbreder af Skriftet, for at staae til Ansvar for den Skade, som han tilføiede ved sin egen frivillige Handling. Ja, selv om han paaviste, hvem der var Forfatter, og saaledes maatte anses som den egentlige Hovedskyldige, skjønner jeg dog ikke rettere, end at han efter almindelige Grundsatninger i Reglen maatte blive at betragte som Medskyldig. Det er ganske vist, at vi ikke ere vantede til denne Betragtningssaaende, fordi vi i lang Tid have levet under en Lovgivning, der er gaaet ud fra en ganske anden Betragtning af Sagen; men jeg vil gjøre den Bemærkning, at for Exempel i England er det en almindelig anerkjendt Retregel, at saavel Bogtrykkeren som Boghandleren staae til Ansvar for Skriftets Indhold tilligemed Forfatteren, og det er mig ikke bekjendt, at denne engelske Retregel er bygget paa nogen speciel Lov; hvorimod jeg skulde troe, at den netop er fremgaaet af en Anvendelse af de almindeligt antagne criminalretlige Grundsatninger. Man har vel sagt, at Bogtrykkeren kun maa betragtes som en Maskine; men Spørgsmaalet er, om han, naar der ikke er en speciel Lovgivning, som tillader, at han maa betragtes saaledes, efter Sagens Natur kan have en almindelig Ret til at lade sig bruge som en saadan Maskine, uden at undersøge, hvad det er, som han bidrager til at fremme. Der er jo dog Ingen, der for Exempel vil nære nogen Tvivl om, at en Medtalstøber, som lod sig bruge til at gjøre Afstøb-